

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

סובייקטיביות: פרקים באנתרופולוגיה פסיכולוגית - 53863

תאריך עדכון אחרון 22-10-2017

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: סוציולוגיה ואנתרופולוגיה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר יהודה גודמן

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: ygoodman@huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: 4507, ב' 2-3 בתיאום במייל

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

נערוך היכרות עם אנתרופולוגיה פסיכולוגית, בדגש על תיאוריות עכשוויות אודות סובייקטיביות כפי שאלו התפתחו בעיקר בארצות הברית. תוך הדגשת חקירה תיאורטית באמצעות אתנוגרפיה, נעקוב אחרי שינויים במאה שעברה ובעשורים האחרונים: ממחקרי 'תרבות ואישיות' נעבור למחקרי "יחסיות תרבותית" בהבניית העצמי ובהמשגות חדשות של ה'עצמי', כגון: 'העצמי המפוצל' ו'העצמי בהקשר', 'העצמי בפעולה' ו'עצמי ומוסדות כוח' וב"סובייקטיביות" כתחליף לדיון בעצמי.

מטרות הקורס:

קריאה ביקורתית בגישת האנתרופולוגיה הפסיכולוגית תוך מעקב אחרי ההיסטוריה האנליטית של הגישה ולימוד גישות ועקרונות בולטים לצורך מחקר עתידי במסגרת פרדיגמה זו.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

- לזהות עקרונות בולטים בהמשגות שונות מוקדמות ועכשוויות באנתרופולוגיה פסיכולוגית.
- לעקוב מקרוב אחרי תהליך של שינוי בפרדיגמה.
- לסווג את תת הגישות השונות במסגרת האנתרופולוגיה הפסיכולוגית.
- לפרש פריטי קריאה רלוונטיים לאור עקרונות הפרדיגמה.
- להכליל מפרויקט מחקרי אתנוגרפי ספציפי לגישות רחבות יותר.
- לבקר את הגישות השונות באנתרופולוגיה פסיכולוגית לצורך פיתוח תיאורטי נוסף

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: הרצאה, שיחה ודיון ביקורתי בפריטי קריאה באנתרופולוגיה פסיכולוגית ובגישות השונות שמתבטאות בהם. נבצע קריאה משותפת בכיתה של פריטי קריאה רלוונטיים.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

- רציונל: סובייקטיביות כשאלה מושגית, היסטורית ודיסציפלינרית.
- מהי אנתרופולוגיה פסיכולוגית? מהי סובייקטיביות וכיצד ניתן לחקור סובייקטיביות?
- בעיות מרכזיות באנתרופולוגיה פסיכולוגית. היסטוריה של פרדיגמה מחקרית.
- סובייקטיביות ומושגים חלופיים: אישיות, עצמי, פרסונה, זהות.
- סובייקטיביות ושפה, פיצול גוף, מגדר, והלא מודע.
- תרבות אישיות, דפוסים תרבותיים ויחסיות תרבותית
- תרבות ואישיות (המשך): מיניות, וסוציאליזציה
- הסובייקט המפוצל ופירוק מושגי עצמי
- המפנה הפרגמטי בהבנת הסובייקט
- סובייקטיביות, היסטוריה וזיכרון

-- מוסר וסובייקטיביות
-- סובייקטיביות ומיקום הסובייקט
-- סובייקטיביות: המשגות חדשות
-- סובייקטיביות כאובדן: אתנוגרפיה על חיים באתר של נטישה חברתית

חומר חובה לקריאה:

- Moore, Henrietta L. (2007). A Genealogy of the Anthropological Subject. In: *The Subject of Anthropology*. Ch 2., pp. 23-42. Cambridge: Polity Press.
- Benedict, Ruth Fulton (1930). *Psychological types in the Cultures of the Southwest*.
- Mead, Margaret (1935). *Sex and Temperament in Three Primitive Societies*.
- Ewing, Katherine. 1990. The Illusion of Wholeness: Culture, Self and the Experience of Inconsistency. *Ethos*, 18 (3): 251-278.
- Desjarlais, Robert and Theresa O' Nell A. 1998. Introduction. *Pragmatic Turn in Psychological Anthropology*. *Ethos*. 27 (4):407-414.
- Brenneis, Donald 1998. Identifying Practice: Comment on "The Pragmatic Turn in Psychological Anthropology". *Ethos*. 27 (4): 530-535.
- Desjarlais, Robert 1998. The Makings of Personhood in a Shelter for People Considered Homeless and Mentally ill. *Ethos*. 27 (4):466-489.
- Linde Charlotte, 2000. The Acquisition of a Speaker by a Story: How History Becomes Memory and Identity. *Ethos* 28(4): 608-632.
- White, Geoffrey, 2000. Histories and Subjectivities. *Ethos* 28(4): 493-510.
- Mccollum, Chris, 2002. Relatedness and Self-Definition: Two Dominant Themes in Middle-Class Americans' life Stories. *Ethos* 30(1-2): 113 - 139.
- Ziggon, Zarett 2011. A Moral and Ethical Assemblage in Russian Orthodox Drug Rehabilitation. *ETHOS*, 39 (1): 30-50.
- Adrian Bonie 2004. The Camera's Positioning: Brides, Grooms, and Their Photographers in Taipei's Bridal Industry. *Ethos* 32(2): 140 - 163.
- Holland, Dorothy and Kevin Leander, 2004. Ethnographic Studies of Positioning and Subjectivity: An Introduction. *Ethos* 32(2): 127 - 139.
- Biehl, João, Good Byron and Kleinman, Arthur (eds). 2007. Introduction: Rethinking Subjectivity. In: *Subjectivity: Ethnographic Investigations* . pp. 1-24. Berkeley: University of California Press.
- Biehl, João. 2005. *Vita: Life in a Zone of Social Abandonment*. Especially the following pages: 1-24, 35-43, 71-73, 85-91, 151-162, 171-178, 187,-198, 209-215, 235-247, 257-264, 292-296, 303-309, 313-319, 360. Berkeley: University of California Press.

חומר לקריאה נוספת:

- דיון בטיעונים הקלסיים באנתרופולוגיה פסיכולוגית על יחסיות תרבותית של מושג העצמי
- Spiro, Melford. 1993. Is the Western Conception of the Self "Peculiar" within the Context of the World Cultures?. *Ethos*, 21 (2): 107-153.
- תרפיה פסיכואנליטית, טיפול תרופתי והסובייקט במחלקה פסיכיאטרית

- Lakoff Andrew 2004 *The Lacan Ward: Pharmacology and Subjectivity in Buenos Aires*, In *Illness and Irony: On the Ambiguity of Suffering in Culture*. Michael Lambeka and Paul Antze, eds., pp. 82-101. New York: Berghahn. [Also: 2003 *Social Analysis*, 47(2)]
- ערעור המשגות אנתרופולוגיות על הבדלים תרבותיים במושג והתנסות של העצמי וסובייקטיביות
Hollan, Douglas 1992. *Cross-Cultural Differences in the Self*. *Journal of Anthropological Research* 48(4): 283-300.
תרבות, מוסר ותפיסות עצמי
- Holland, Dorothy and Andrew Kipnis 1994. *Metaphors for Embarrassment and Stories of Exposure: The Not-So-Egocentric Self in American Culture*. *Ethos* 22(3): 316 - 342.
- שיח פסיכותרפויטי על הפרעות אישיות, אתיקה ומודלים של הסובייקט
Lester, J. Rebecca. 2009. *Brokering Authenticity: Borderline Personality Disorder and the Ethics of Care in an American Eating Disorder Clinic*. *Current Anthropology* 50(3): 281-302
- הבדלים תרבותיים בתפיסות הסובייקט, אתנוצנטריות ופוליטיקה בתהליכי ריפוי
Calabrese, Joseph. 2008. *Clinical Paradigm Clashes: Ethnocentric and Political Barriers to Native American Efforts at Self-Healing*. *Ethos*, 36(3): 334-353.
צמיחת סוגים חדשים של סובייקטיביות בהקשרים פוסט קולוניאליים
- Goodman, Jane E. 1998. *Singers, Saints, and the Construction of Postcolonial Subjectivities in Algeria*. *Ethos*, 26(2): 204 - 228
סובייקטיביות, פמיניזם ואנתרופולוגיה פסיכולוגית
- Saymor, Susan. 2004. *Multiple Caretaking of Infants and Young Children: An Area in Critical Need of a Feminist Psychological Anthropology*. *Ethos*, 32(4): 538 - 556.
תרבות, הסובייקט, והיכוח על עבודת התרבות
- Chapin, Bambi L. 2004. *Transforming Possession: Josephine and the Work of Culture*. *Ethos*, 36(2): 220 - 245.
עבודתו של ברונר בין אנתרופולוגיה לפסיכולוגיה: סובייקט, משמעות, תרבות
- Mattingly, Cheryl. Nancy C. Lutkehaus, and C. Jason Throop 2008. *Bruner's Search for Meaning: A Conversation between Psychology and Anthropology*. *Ethos*, 36(1): 1-28
- אמפטיה: הסובייקט והאחר
Hollan, Douglas 2008. *Being There: On the Imaginative Aspects of Understanding Others and Being understood*. *Ethos*, 36 (41): 475-489
אמהות: מבט אמפירי ותיאורטי על פרקטיקות יום-יומיות (הקדמה ומאמרים שונים בקובץ בייחוד של
Chapin, Barlow, Espinoza)
- Barlow Kathleen and Bambi Chapin (Eds.). 2010: *Mothering as Everyday Practice*. *Ethos* 38(4)
- סוציאליזציה של הסובייקט היפני: ילדות מוקדמת
Aikiko Hayashi and Joe Tobin 2011 *The Japanese Preschools Pedagogy of Peripheral Participation*. 39.2 *Ethos* 39(2)
- דתיות, סובייקטיביות, כריזמה
Csordas, Thomas. 2009. *Growing Up Charismatic*. *Ethos* 37:4
הסובייקט: מוסר, שפה, ילדות
- Elinor Ochs and Carolina Izquierdo 2009. *Responsibility in Childhood*. *Ethos* 37(4)
מוות, אבל, סובייקטיביות

Sandel, David 2010. Where Mourning Takes Them Ethos 38 (2)
מוסר, טמפרמנט, תרבות: חזרה לנושא הקלסי סובייקטיביותתרבות
Odden, Harold 2009. Interaction of Temperament and Culture Ethos 37 (2)

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :
מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 5 %
השתתפות 0 %
הגשת עבודה 86 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 9 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: